

Waratah Banksia

(*Teleopea speciosissima*)

5 frø

Højde: 1,5 til 2,0 meter
Blomst: Dybrød / blomst 15 cm
Andet: Nationalblomst New South Wales, Australien

Værd at vide:

Proteaen (Sydafrikas nationalplante) og Banksia (den Australiske pendant) henregnes til plantefamilien Proteaceae og er, som plante her hos os, en ægte sjældenhed. De vokser som buske eller små træer, de udvikler vidunderlige skønne, langetids holdbare blomsterstande, hvoraf kun ganske få kan fås i handlen, hvor de er meget dyre. Planterne kendes også under navnene Sukkerbuske, Trænålepude eller Sølvtræsvækster. De er pyrophyter, hvilket betyder, at de profiterer af en buschbrand. Først derefter åbner frø kapslerne sig og frøene falder ud på den nu frie jord og har plads til at vokse. Protea og Banksia har et højere pasningbehov end mange andre mere almindelige potte-/krukkeplanter, men for den erfarne "krukkeplantejer" er det ikke et problem.

"Smoke-Primer":

Det såkaldte "Smoke-Primer", som vi medleverer til hver frøpose, forenkler og forbedrer spiringen. Det drejer sig om et filterpapir der er imprægneret med røgekstrakt, aske og plantehormoner. Proteaceae væksten får derved kimen stimuleret, beskyttes mod planteinfektioner og får en styrket vækst via plantehormonerne.

Formering:

Læg "Smoke-Primeren" (det lille røde stykke papir) i et glas med 25 ml varmt vand og læg frøene heri i nogle timer. Derefter spredes frøene ud og skal først tørre op. Efterfølgende sættes frøene i en dybde af 0,5 cm i fugtig såjord og såbakken placeres ved en temperatur på 18° til 25° C for at bringe frøene til spiring. Såbakken skal have en diameter på 25 cm pr. frø for at rødderne kan udvikle sig i ro og ordentligt. Frem til spiring stilles såbakken halvskygget og såjorden holdes jævnt fugtig. Nogle sorter spirer allerede efter 3-4 uger andre efter 10-12 uger. Lad dem få tid og giv ikke op!

Blomster:

Blomsterstanden på Banksia er æggeformet eller cylindrisk og kan blive indtil 40 cm lang. På den sidder tusinder af små blomster sammen der blomster fra neden og opad. Blomsterstanden på Protea er ofte kegleformede med meget intens farvede dækblade og de sidder for enden af grenene. De fascinerende blomster bliver indtil 30 cm store (f.eks. Konge Protea og Kæmpe Protea). De har tilsyneladende en sødlig nektar, da de i naturen ofte opsøges af bavianer.

Placering / lys:

Efter udvikling af det første bladpar tåler frøplanten også fuld sol. Jorden skal være løs og godt drænende og hele tiden og må ikke på noget tidspunkt tørre fuldstændigt op. Særdeles vigtigt er en god luftcirkulation for at undgå svampeinfektioner. Ved omplantning af de unge planter tilsættes den nye jord 1/4 havekompost.

Gødning, vanding og pleje:

Protea og Banksia er vant til næringsstoffattig jord. Gød kun ganske svagt (ca. 1/3 af den på flasken anførte mængde). Egnede gødning er krukkeplante- guano- eller orkidegødning.

Overvintring:

Indtil midt oktober er en plads i det fri muligt (pas på tidlig nattefrost). Derefter skal der vælges et køligt, men frostfrit rum med god udluftning. Placeringen bør her være halvskygget til solrig. Vand sjældnere, men lad ikke jorden tørre helt ud mellem vandingerne.